

د افغانستان اقتصادي پرمختګ

نېټه: ۱۴۰۳/۱۰/۱۲

(خبرپاڼه)

ګڼه: ۷

د افغانستان د اقتصادي پرمختګ (خبرپاڼه) د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت نوبت دی چې د افغانستان تر ټولو مهم او وروستي اقتصادي پرمختګونه منعکسوي.

د دې خبر پاڼې په لوستلو سره چې په درېیو ژبو (پښتو، دري، انګلیسي) چمتو او خپرېږي، تاسو کولی شئ د افغانستان د وروستيو اقتصادي پرمختګونو څخه خبر شئ.

په دې ګڼه کې لولئ:

- ۱- کابل ته د قزاقي پلاوي سفر ته ځغلنده کتنه
- ۲- فراه ولایت کې د کج صمد ستر بند د څېړنيزو چارو پیل
- ۳- هیواد ته د چین لومړنۍ ریلی ترانزیتی محمولې رارسېدل
- ۴- د بادغیس قادس ولسوالۍ د اوبو ذخیروي بند کاري پرمختګ ته کتنه

کابل ته د قزاقي پلاوي سفر ته ځغلنده کتنه

د روان لمريز کال د تلې په ۲۷ مه نېټه د هېواد د سوداگرۍ سرپرست وزير هم دافغان-قزاق دويم نندارتون کې د گډون په موخه قزاقستان ته سفر کړی و.

په هغه نندارتون کې ۲۵۰ افغان سوداگرو بېلابېل محصولات او توليدات نندارې ته وړاندې کړي وو. قزاقستان د اسلامي امارت په اړه مثبت نظر لري او د اړيکو د نږدې کېدو او ټينگښت په اړه يې ښه گامونه پورته کړي دي. قزاقستان په روان کال کې په خپله پلازمېنه کې د اسلامي امارت شارزدافير ومانه.

قزاقستاني چارواکو هغه مهال ويلي وو چې په دې گام سره به د دواړو هېوادونو تر منځ سوداگري او اقتصاد اړيکې پياوړې شي. قزاقستان د افغانستان مهم سوداگريز شريک دی. اوسمهال د دواړو هېوادونو تر منځ سوداگري يو ميليارډ ډالر ده او هڅې کېږي چې دغه سوداگري درې ميليارډ ډالرو ته لوړه شي.

د خارگوس په بندر کې د افغاني توکو له پاره د سيمې ځانگړي کولو په گډون گڼ هوکړه لیکونه شوي دي.

د قزاقستان د سوداگرۍ او ادغام وزارت مرستيال وويل، له افغانستان او افغان شرکتونو سره همکارۍ ته ارزښت ورکوي او اصلي موخه مو سوداگري ده. تورباييف زياته کړه، له قزاقستان څخه د خصوصي سکتور په گډون له بېلابېلو برخو د شاوخوا ۴۰ کسانو په گډون يو پلاوي راغلی او غواړي د کانونو، مخابراتو، مالوماتي ټکنالوجۍ، ترانسپورت او نورو برخو کې همکاري وکړي.

د اسلامي امارت له راتگ وروسته ډېرو قزاقي چارواکو کابل ته او افغان چارواکو استاني ته سفرونه کړي دي. په دې سفرونو، په ځانگړي ډول کابل ته د قزاقستان د لومړي وزير د مرستيال په سفر کې د دواړو لورو تر منځ د سوداگرۍ د پراخېدو او ټينگښت په موخه گڼ هوکړه لیکونه لاسليک شول.

د روان لمريز کال د مرغومي مياشتې په ۵ مه نېټه د قزاقستان يو پلاوي د دغه هېواد د سوداگرۍ او ادغام وزارت د مرستيال کايبراتورباييف په مشرۍ کابل ته راغلی و. تورباييف چې د څلوېښت کسيز پلاوي مشري يې کوله، د افغانستان د سوداگرۍ له سرپرست وزير نورالدين عزيزي يې وکتل او وروسته دواړو د اسلامي امارت د رسنيو مرکز کې خبريالانو ته د دواړو هېوادونو تر منځ د سوداگريزو اړيکو په اړه مالومات ورکړل.

د سوداگرۍ وزير په مالوماتي کنفرانس کې وويل چې د دواړو لورو تر منځ د سوداگريزو اسانتياوو برابرولو، له افغانستان څخه قزاقستان ته د قيمتي او نيمه قيمتي ډبرو، کاني توکو، پنبې، نوشابو، تازه او وچو مېوو پر صادراتو هوکړې شوې دي. دغه راز، د دواړو هېوادونو د هوايي شرکتونو له لوري د کابل او الماتا تر منځ د مستقيم الوتنو پيل، د اوسپنې پټلۍ له پروژې د قزاقستان ملاتړ او همکاري او

فراه ولایت کې د کج صمد ستر بند د څېړنیزو چارو پیل

سرپرست وزیر ملا محمد یونس اخوندزاده فراه ولایت ته سفر وکړ او هلته یې د دوه میلیارد افغانیو په ارزښت د کج صمد بند د څېړنې چارې پرانېستې.

د پرانېستې مراسمو کې د نیمروز او هلمند والیانو، یو شمېر ځایي امارتي مسوولینو او عامو هېوادوالو هم حضور درلود.

د فراه د کج صمد بند ۵۶ متره لوړوالی او د ۱۴۰ میلیون متر مکعب اوبو د ذخیره کولو وړتیا لري. دا ستره ملي پروژه د فراه او نیمروز ولایتونو په یوې سترې وچې سیمه کې موقعیت لري او اوبه یې د سیمې له پاره حیاتي ارزښت لري. سرپرست وزیر وویل، د بند د کار په جریان کې به زرگونو تنه هېوادوالو ته د کار زمینه برابره شي. د دغه بند په بشپړېدو سره به ۱۴۰۰۰ هکتاره ځمکه خړوب شي او د افغانستان د کرنیز اقتصاد په وده کې به مهم رول ولوبوي.

ولایتونو څخه دي چې وچکالی سخت ځپلي او هلته شته اوبه په سم ډول مدیریت شوي نه دي. د همدې ولایتونو د اوسېدونکو ستونزو ته په کتو اسلامي امارت هوډ کړی چې په فراه کې د کج صمد بند جوړ کړي. په همدې اړه د اسلامي امارت د کلیو د پراختیا او بیا رغونې وزارت

په افغانستان کې بهرنی اشغال او جگړې د دې لامل شوي چې اوبه یې په سم ډول او پر وخت مدیریت نه شي او همدا لامل دی چې په هېواد کې په ډېرو سیمو کې د ځمکې اوبو لاندې سطحه ټیټه شوې او دښتې ابادې شوي نه دي. د هېواد لویدیځ کې فراه او نیمروز له هغو

هيواد ته د چين لومړنۍ ريلی ترانزیتي محمولې رارسېدل

سوداګری برخه کې له گڼو ستونزو سره مخ وي. په وچه کې ایسار هېوادونه د خپلو سوداګریزو اړیکو د پیاوړتیا له پاره د ځمکنی ترانسپورت له قوي کېدو او له نږدې او لرې گاونډیو هېوادونو سره د نږدې سوداګریزو اړیکو له ټینګولو پرته بله لاره نه لري. همدا لامل دی چې اسلامي امارت د ځمکنی ترانسپورت له لارې هڅه کوي افغانستان د رېل پټلۍ له لارې له ډېرو هېوادونو سره ونښلوي.

افغانستان له چین سره ډېره سوداګری لري، خو په مستقیم ډول له چین سره د ځمکنی

کې په نورو هېوادونو متکي دی. همدا لامل دی چې زیاتره وخت افغان سوداګر د

افغانستان په وچه کې ایسار هېواد دی او اوبو ته د نه لاسرسي له امله د سوداګری په برخه

پیاوړې اړیکې د افغانستان د اقتصادي ودې له پاره ډېرې مهمې دي.

اسلامي امارت د افغانستان د اقتصادي اړیکو د پراختیا له پاره هڅې کوي او ټوله هڅه دا ده چې افغانستان د رېل گاډي له نړيوال سيستم سره ونښلوي.

دا لومړۍ ځل دی چې د ایران له لارې افغانستان ته د چین توکي رارسېږي. له دې وړاندې د منځنۍ اسیا هېوادونو له لارې له چین سره د افغانستان سوداګریزې اړیکې ټینګې شوي دي. افغانستان ته د ایران له لارې د چینایي توکو رارسېدل ښيي چې د سیمې له هېوادونو سره د افغانستان سیاسي او سوداګریزې اړیکې پیاوړې شوي دي. دا

ترانسپورت له لارې نه دی نښتی. په دې اساس افغانستان اړ دی چې د نورو هېوادونو له لارې له چین سره سوداګري وکړي. وروستيو کې د رېل پټلۍ له لارې د افغانستان او چین سوداګریزې اړیکې قوي شوي دي. له چین څخه د ایران له لارې د هېواد لویدیځ هرات روزنک رېل گاډي تم ځای ته زر ټنه د اوسپنې کوپل رارسېدلي دي.

د بادغیس قادس ولسوالۍ د اوبو ذخیروي بند کارې پرمختګ ته کتنه

کولو ظرفیت لري. دغه بند ۱۴۰۰ هکتاره ځمکه خړوبوي. یاد بند له ملي بودیجې تمویلېږي او ۱۲،۵ میلیون امریکایي ډالر لګښت پرې راځي. د دغه بند له بشپړېدو سره به د قادس ولسوالۍ اوسېدونکو د اوبو ستونزې تر ډېره حل او په سیمه کې به د کرنیز اقتصاد د ودې لامل شي.

بیا پیل کړې او ژمنه یې وکړه چې دوه کلونو کې به یې چارې بشپړې شي. د روان لمریز کال د مرغومي په اوومه د کلیو د پراختیا او بیا رغونې وزارت سرپرست ملا محمد یونس اخوندزاده د یاد بند له چارو لیدنه وکړه او مسوولینو ته یې لازمي لارښوونې وکړې.

د قادر اباد بند ۳۲ متره لوړوالی لري او کاسه یې د درې میلیون مکعب متره اوبو د ذخیره

بادغیس هم د افغانستان له هغو ولایتونو څخه دی چې د ځمکې لاندې اوبو د کمښت له ستونزې سره مخ دی. د تېرې ادارې پر مهال د بادغیس ولایت په قادس ولسوالۍ کې د قادر اباد د اوبو د ذخیروي بند چارې پیل شوې وې، خو سر ته و نه رسېدې. د اسلامي امارت له راتګ سره تېر کال د کلیو د پراختیا او بیا رغونې وزارت د دغه بند د جوړونې چارې

